

تمثال جمهوری اسلامی ایران

(مصاحبه با آقای حاج محمود توره‌جان‌زاده از علمای تاجیکستان)

حضور: لطفاً به طور مختصر خود را معرفی کنید و بفرمایید از چه زمانی با امام خمینی

آشنا شدید؟

آقای توره‌جان‌زاده: بسم الله الرحمن الرحيم. والحمد لله والسلام والصلاة على رسول الله. بنده

حاج محمود توره‌جان‌زاده، نایب امام جماعت مسجد جامع ناحیه وحدت دوشنبه (مرکز تاجیکستان) هستم و در آنجا به تدریس علوم اسلامی اشتغال دارم.

آشنایی بنده با حضرت امام از روزهای اول انقلاب اسلامی شروع شد. خانواده ما - خصوصاً

پدرم - از طریق رادیو پیگیر وقایع ایران بودیم و نوارهای صوتی را که از ایران می‌رسید - از جمله

سخنرانیهای حضرت امام - گوش می‌کردیم، پیاده می‌کردیم و الان هم آن نوارها را همچون

گنجینه‌ای تاریخی در منزل نگهداری می‌کنم.

به هر حال ما از زندگی و آثار امام خمینی اطلاعات خوبی داریم، در مراسم بزرگداشت

ایشان شرکت می‌کنیم، از خدمات امام به اسلام آگاهیم. آن آرمانهایی که حضرت امام در ایران

پیاده کردند همان آرمانهایی است که ما، در دل داشتیم و داریم. خداوند به ملت ما هم آنچه را نصیب امام و ملت ایران کرد نصیب بفرماید.

حضور: آشنایی مردم تاجیکستان با امام خمینی و انقلاب اسلامی ایران چگونه است؟

توره جان زاده: مردم تاجیکستان الحمدلله از طریق مساجد و روحانیون و افرادی مثل ما که مخلص انقلاب اسلامی ایران هستیم آشنایی خیلی خوبی با رهبر کبیر انقلاب اسلامی، مردم ایران و انقلاب ایران دارند. در تاجیکستان خیلی ها نام فرزندان خود را از میان اسامی رهبران ایران انتخاب می کنند. در عائله ما چند نفر به نام خمینی، مهدی، اکبر و... هستند. برادرم حاجی اکبر توره جان زاده حدود هفت سال ساکن تهران بودند.

ما خودمان را مدیون برادران ایرانی می دانیم به خاطر محبتهایی که در ایام سختی در حق ما و خاندان ما و بلکه همه ملت تاجیکستان کردند. الان همین صلح که در تاجیکستان بعد از آن جنگ شهروندی داخلی که پیش آمد و دشمنان ما بر ملت تاجیکستان تحمیل کردند با سعی و تلاش رهبریت ایران بحمدلله به صلح و آشتی رسید. ملت تاجیکستان خود را مدیون و ممنون رهبری و حکومت ایران می دانند.

حضور: وضعیت نشر آثار و اندیشه های امام خمینی در کشور شما چگونه است؟

توره جان زاده: در تاجیکستان امکانات زیادی برای دسترسی به آثار امام خمینی و اندیشه های ایشان فراهم است. مردم از طریق مجلات و کتابخانه ها و نیز خدمات سفارت ایران و کمیته رایزنی فرهنگی با اندیشه های حضرت امام و انقلاب اسلامی آشنا هستند. علاوه بر اینها ما امکان دریافت برنامه های پنج کانال تلویزیونی جمهوری اسلامی ایران را داریم. چون زبان ما و شما مشترک است و بدون نیاز به ترجمه قابل استفاده است ما براحتی در جریان وقایع و فعالیتهای جمهوری اسلامی قرار داریم.

□ آن آرمانهایی که حضرت امام در ایران پیاده کردند همان آرمانهایی است که ما، در دل داشتیم و داریم

□ علت پراکندگی مسلمانان، تبعیت اکثر رهبران کشورهای اسلامی از استکبار جهانی و آمریکاست

حضور: بیشترین برنامه‌های مورد توجه شما کدام است؟

توره‌جان زاده: مردم ما از تمام برنامه‌های ماهواره‌ای ایران استفاده می‌کنند ولی من فکر می‌کنم بیشتر از برنامه‌های خبری و برنامه‌های قرآنی و دینی که بسیار برنامه‌های خوبی است بیشتر استفاده می‌شود.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مرکز مطالعات و تحقیقات اجتماعی

حضور: به نظر شما چرا ملل مسلمان واقعاً و در عمل وحدت ندارند که از این بابت هم بسیار صدمه می‌خورند.

توره‌جان زاده: بله، متأسفانه درست است. الان ملل مسلمان با دسیسه‌های دشمنان اسلام پراکنده هستند. از دوران سیدجمال‌الدین مسلمانان از این عدم اتحاد رنج می‌بردند و او تمام کارش دعوت به اتحاد بود. من گمان می‌کنم علت پراکندگی آنان تبعیت اکثر رهبران اسلامی از استکبار جهانی است و الا در دنیا هیچ دینی مانند دین اسلام عناصر و عوامل مشترک برای حصول وحدت

ندارد. صرف نظر از مذاهب مختلفی که در اسلام هست عوامل مشترک زیادی هست مانند اعتقاد به خداوند یکتا، پیامبر اسلام، قبله واحد، قرآن کریم، نماز، روزه، حج؛ اینها برای ایجاد وحدت میان امت کافی است. همین طور محبت به اهل بیت پیامبر اسلام (ص) بین طوایف مسلمانان مشترک است. محبت به اهل بیت پیامبر اکرم (ص) خاص مذهب شیعه نیست بلکه اهل تسنن هم محبت فوق العاده به خاندان پیامبر خدا دارند. شما به کشورهای اسلامی که اهل سنت هستند نظر کنید ببینید چه تعداد از آنها برای فرزندان خود نام علی، حسن، حسین و... را انتخاب می کنند. اینها عوامل مهمی برای وحدت اسلامی است.

حضور: مردم تاجیکستان چه مذهبی دارند؟

توره جان زاده: مردم تاجیکستان اکثراً سنی حنفی هستند.

حضور: چرا مردم مسلمان نمی توانند با این همه عوامل مشترک با یکدیگر وحدت پیدا کنند.
توره جان زاده: عرض کردم، به خاطر وابستگی حکومتهایشان. متأسفانه چون زمام امر به دست حکومتهاست از دست مردم کار چندانی ساخته نیست. وقتی حکومت وابسته و مدیون استکبار آمریکاست روشن است وحدت اسلامی که مخالف سلطه آمریکاست بوجود نخواهد آمد. علت وابستگی حکومتها نیز ترس از پست و مقام خودشان است. اگر با آمریکا و استکبار مخالفت کنند ممکن است قدرت خود را از دست بدهند. آمریکا در جمهوری آذربایجان، در جمهوری گرجستان، در جمهوری قرقیزستان این کار را کرد و این قدرت را دارد که چنین حکامی را کنار بزند بنابراین آنها از آمریکا تبعیت دارند و همین علت پابندی آنها به استکبار جهانی است.

حضور: علت دخالت آمریکا در کشورها و مناطق اسلامی چیست؟

توره جان زاده: علت دخالت آمریکا در کشورهای اسلامی آن است که می ترسد مبادا این کشورها هم مانند ایران به اسلام روی بیاورند و مانند جمهوری اسلامی ایران به عزت اسلامی

□ هیچ دینی در دنیا مانند اسلام عوامل مشترک برای حصول وحدت ندارد

□ محبت به اهل بیت پیامبر اکرم(ص) خاص مذهب شیعه نیست بلکه اهل تسنن هم محبت فوق العاده به خاندان پیامبر خدا دارند

برسند و منافع آمریکا در آن کشورها از بین برود. بر اثر مشت محکمی که آمریکا در ایران خورد، نمی گذارد در سایر کشورهای اسلامی چنین انقلابهایی بوجود آید.

حضور: چاره کار مسلمانها چیست؟

توره جان زاده: برای خاطر اینکه مسلمانان بتوانند کاری بکنند اول باید از تابعیت آمریکا خود را رها کنند. فقط در آن صورت است که می توانند در کنفرانس اسلامی و سایر کنفرانسها تصمیمات لازم را به نفع مسلمانان بگیرند. متأسفانه در کشورهای مسلمان نشین که اکثر مردم مسلمان هستند - به استثنای ایران و سوریه - کشور مستقلی وجود ندارد که حکام آن به نحوی تابع آمریکا نباشند. آنها خدمتکار آمریکا و استکبار جهانی هستند این است که اولین قدم، استقلال و رها شدن از تابعیت آمریکاست.

حضور: اندیشه های امام خمینی و الگوی انقلاب اسلامی در میان چه تأثیری می تواند داشته باشد؟

توره جان زاده: حضرت امام با انقلاب اسلامی واقعاً یک انقلاب تاریخ ساز را در جهان امروز برپا کرد و آن تفکری را که استکبار جهانی تبلیغ می کرد که اسلام صلاحیت اداره کشورها را

ندارد و باید به آن به صورت یک مسئله تاریخی یا حداکثر اعتقاد شخصی نگاه کرد، این قالب را در هم شکست و به دنیا نشان داد که اسلام دین جاوید است و در هر عصر و زمانه می‌تواند جامعه را اداره کند.

الان چشم همه مسلمانان عالم به ایران دوخته شده است. ما ترقیات ایران را ترقیات خودمان می‌دانیم، پیشرفتهای ایران را پیشرفتهای خودمان می‌دانیم. خدای ناکرده اگر آسیبی به ایران و انقلاب اسلامی برسد این آسیب به تمام آرمانها و آرزوهای جهان اسلام می‌رسد. چون ما در تمثال جمهوری اسلامی ایران، آرمانهای خودمان را می‌بینیم. اگر جمهوری اسلامی ایران ان‌شاءالله در تمام جهات موفق شود، چراغ امید در دل مسلمانان جهان فروزان باقی می‌ماند. مسلمانان می‌توانند با گام گذاردن در راه امام و انقلاب اسلامی در کشورهای خودشان همین راه را طی کنند و نظام اسلامی را برپا دارند.

واقعاً حضرت امام یک مجدد عصر بودند. ایشان انقلاب کردند و اسلام سیاسی را به دنیا و جهان اسلام نشان دادند، در حالی که اسلام واقعاً از عرصه سیاسی برکنار شده بود و بیشتر آن را یک آئین اخلاقی می‌دانستند. حضرت امام چراغ امید را در تمام دلها فروزان کردند و آن هدفی را که خداوند و پیامبر و قرآن و شریعت مقدس اسلام، تشریح کرده بودند، همان اهداف را ایشان در جامعه خودشان پیاده کردند.

حضور: تفاوت امام خمینی با سایر رهبران راستین مسلمان چیست؟

توره‌جان زاده: تفاوت بسیار زیاد است. قبل از امام خمینی، رهبران مانند سیدجمال، نظریه نظام اسلامی و جهان اسلامی را مطرح کردند ولی حضرت امام توانستند آن الگوی واقعی اسلامی را که می‌خواستند، به منصب ظهور و عمل برسانند. امام آنچه را در نظر بود در عمل نشان دادند و خود بدان عمل کردند و این بزرگترین تفاوت او با سایر رهبران اسلامی است.

یک راز محبوبیت امام در قلب مردم همان زندگی ساده ایشان است که جماران شاهد آن است. پیشوای امت و رهبر امت باید وضع زندگی اش مانند زندگی امام باشد. زندگی که حضرت

□ حضرت امام چراغ امید را در تمام دلها فروزان کردند

□ بر اثر مشت محکمی که آمریکا در ایران خورد، نمی‌گذارد در سایر کشورهای اسلامی چنین انقلابی بوجود آید

امام داشتند زندگی انبیاء و اولیاء بود. پیامبر اکرم(ص) و خلفای راشدین در زمان خود چنین زندگی ساده‌ای داشتند.

ملت زمانی به رهبر خود می‌تواند محبت داشته باشد که بتواند سطح زندگی خود را با او مقایسه کند. اما وقتی مردم در کوخ زندگی کنند و رهبر جامعه در کاخ خودش مرفه باشد، چنین رهبری نمی‌تواند در دل مردم ایجاد محبت کند.

متأسفانه در بسیاری از کشورهای اسلامی مردم از روی ترس از رهبران خود اطاعت می‌کنند نه از روی محبت ولی اطاعت مردم ایران از امام خمینی از روی محبت بود نه از روی ترس.

حضور: وقتی در شوروی سابق بودید از نامه امام خمینی به گوباجف چگونه مطلع شدید؟
توره‌جان‌زاده: دوستان امام در تاجیکستان زیاد بودند و همان زمان نامه امام را در تاجیکستان منتشر کردند. این است که ما از پیش‌بینی امام در مورد فروپاشی شوروی سابق و آن مکتوبی که آیت‌الله جوادی آوردند نزد گورباچف و در آن گفته بودند صدای شکسته شدن استخوانهای کمونیسم شنیده می‌شود، مطلع بودیم. این نامه و این پیشگویی، زنگ خطر بود برای فروپاشی شوروی.

مردم تاجیکستان بعد از فروپاشی شوروی بیشتر معتقد شدند که حضرت امام، ولی خداست که اینچنین دورنمای حکومت شوروی را دید و از فروپاشی آن خبر داد. البته در میان مردم ما بعضی از دست پرورده‌های کمونیستها هستند که از اول نظر خوبی با انقلاب اسلامی نداشتند و تا امروز هم در برابر آرمانهای اسلامی کارشکنی می‌کنند که بعضی از آنها دارای پست و مقام دولتی هستند. ولی اکثر مردم تاجیکستان مسلمان هستند، مسجدی هستند، خداپرست هستند. اینها از همان روز اول تا حالا آرزوی سعادت و پیشرفت جامعه اسلامی را داشته و دارند.

وقتی حضرت امام مرحوم شدند مردم تاجیکستان متأثر و نگران بودند. نگران بودند که بعد از رحلت ایشان مبدا انقلاب اسلامی صدمه ببیند اما الحمدلله دیدیم که جانشین ایشان از شاگردان ارزنده امام بودند و جمهوری اسلامی محفوظ ماند و ان شاء الله محفوظ خواهد ماند. تا زمانی که شاگردان حضرت امام در رأس قدرت هستند ما دلگرم هستیم که ان شاء الله انقلاب اسلامی از مسیر خود خارج نمی‌شود.

حضور: چنانچه سخن دیگری دارید بیان بفرمایید.

توره‌جان‌زاده: آرزوی پیروزی و موفقیت انقلاب اسلامی را داریم. آرمانهای شما همان آرمانهای ماست و خداوند ملت ما را موفق بدارد که نظام اسلامی را برپا داریم. خداوند ملت ایران تا روز قیامت از گزند کفر و استکبار جهانی که امروز نقشه‌های شومی دارد در پناه خود محافظت بفرماید. و نقشه‌های شوم دشمنان اسلام را نابود بگرداند.